

Reisverslag EILAT

27 maart t/m 3 april 2014

Verslag Ben Niemeijer, Albert van der Hem

Smyrnagors (Gert-Jan Swaving)

Zwervende Heidelibel, Eilat (Sander Bot)

Arabische Woestijnpatrijs, Eilat (Bart Vastenhouw)

27 maart - Begin vogelen, Ofira Park

Na een geïmproviseerde lunch gingen we er op de dag van aankomst kort na de lunch er nog wat slaperig er op uit. In het beroemde Ofira park kwamen weldra soorten in beeld als Draaihals, Braamsluiper, Spaanse Mus, Hop, Palmtortel, Arabische Buulbuul, Oostelijke Vale Spotvogel, Tristrans Spreeuw, Huiskraaien, een prachtig mannetje Balkanvliegenvanger en niet te vergeten een paar Blauwborsten (roodgesterde ondersoort). Wat betreft de Draaihals; er bleek een specialist in de groep aanwezig te zijn. Hij vond uiteindelijk iedere dag wel één of meer Draaihalzen. Ook bij het vinden van diverse andere soorten tijdens liep hij regelmatig voorop.

Vervolgens werd doorgelopen naar het zogenaamde North Beach van de Golf van Aqaba. We zagen daar Vale Rotszwaluwen, lifers voor de meeste deelnemers, en een groep Kwakken. Interessant aldaar: kijkend links richting zee (= Oost want je kijkt naar het Zuiden) zie je dichtbij de stad Aqaba, de havenstad van Jordanië. Aldaar bevond zich een hele grote wapperende Jordaanse vlag. Rechts er vrijwel tegenover (op misschien 2 tot 3 kilometer afstand): een hoog en tientallen meters breed bord met daarop een grote geschilderde wapperende Israëliëse vlag. Baas boven baas. Van animositeit tussen de beide bevolkingen hebben wij voor zover ik weet echter niets gemerkt. Af en toe zag je gesluierde vrouwen in de stad en zelfs kwamen vrouwen met een hoofddoek met hun moslimmannen eten in het hotel-restaurant. Wel was er hier en daar bewakingspersoneel, o.a. bij ons hotel, wat overigens meer de indruk van verborgen werkloosheid gaf dan wat anders.

28 maart – Eilat en omgeving met indrukwekkende roofvogeltrek

Na een goede nachtrust begonnen we de dag fris op het North Beach. Daar zagen we onze eerste Spookies (Sporenkievit), Dunbekmeeuwen (had ik zelfs nooit van gehoord), er vloog een juveniele Reuzenzwartkopmeeuw over ('s avonds op de foto gedetermineerd) en tot slot een over het water scherende Bonte IJsvogel. Die laatste had ik al vaak gezien aan o.a. de Nijl (ik noem dit een "leuke" vogel). Richting het Ringstation reden we eerst langzaam met de deur van de bus en de raampjes van de auto open langs de dadelplantages. Je weet maar nooit wat er tussen zit, zeker niet in de trektijd. We zagen Ralreigers en een Draaihals. Bij het Ringstation aangekomen was het meteen raak. Onze eerste Balkanbergfluiters. In het begin niet zo makkelijk te herkennen die Balkanbergfluiters, maar aan het einde van de week pikte je ze er zo uit. Vervolgens de paadjes af langs de plasjes en onze eerste Gestreepte Prinia's en Palestijnse Honingzuiger gezien en op afstand een Kleine Groene Bijeneter. Inmiddels was het 11.00 uur geweest en de roofvogeltrek kwam op gang. We mazzelden op zijn Jiddisch want er stond een straffe Noordenwind. Grote groepen Steppebuizerds kwamen uit de Egyptische Sinai op de thermiek aangezeild om een sterke tegenwind te voelen. Relatief laag over onze hoofden lieten ze zich afglijden naar Jordanië. Het was de kunst goed te speuren naar andere soorten tussen de grote aantallen buizerds en ja hoor, na een paar Zwarte Wouwen, een prachtige zwart-witte adulte Aasgier, een lichte fase Dwergarend, acht Steppearenden en een Schreeuwarend. Wat een weelde. Nieuw voor Israël dacht ik nog dat het elke dag zo'n feest zou worden, maar aan het einde van de week bleek die dag de toproofvogeldag, en dan zouden er op deze eerste dag nog twee verrassingen volgen. Na de lunch naar de rand van de Dadelplantages waar we een groep van zo'n 15 Europese Bijeneters zagen en op zoek gingen naar Maskerduifjes. Dat lukte niet, maar in weer één van de bellen met Steppebuizerds zagen we een hele grote Arend. Laag over ons hoofd in glijvlucht naar Jordanië. De Keizerarend maar liefst. Een tweede kalenderjaar exemplaar. Wat een waarneming. Een grote wenssoort voor de meesten van ons. Vervolgens op weg naar K18. Met links een grote koeienstal in de openlucht met duizenden stadssduiven en rechts een groot zoetwaterbassin als onderdeel van de rioolwaterzuivering. Arie ging midden op het dijkje tussen de koeienstal en het bezinkingsbassin staan en sprak de profetische woorden "let op, die stadssduiven trekken valken aan". En binnen 20 minuten was het zover. Alle stadssduiven de lucht in en een hele snelle Barbarijse Valk er dwars doorheen. Duiven in paniek, heerlijk spektakel. De valk miste, vloog een rondje en daar was ie weer. Nog een keer op volle snelheid er doorheen, en wel raak. Vlak daarbij was K19 waar we hele mooie Balkankwikstaarten zagen en onze eerste Citroenkwikstaarten.

Doorgereden naar K20 waar het wemelde van de watervogels. Tussen honderden Bontbek- en Strandplevieren vond Jacob twee Woestijnplevieren. Prachtige plevieren, mooi in zomerkleed

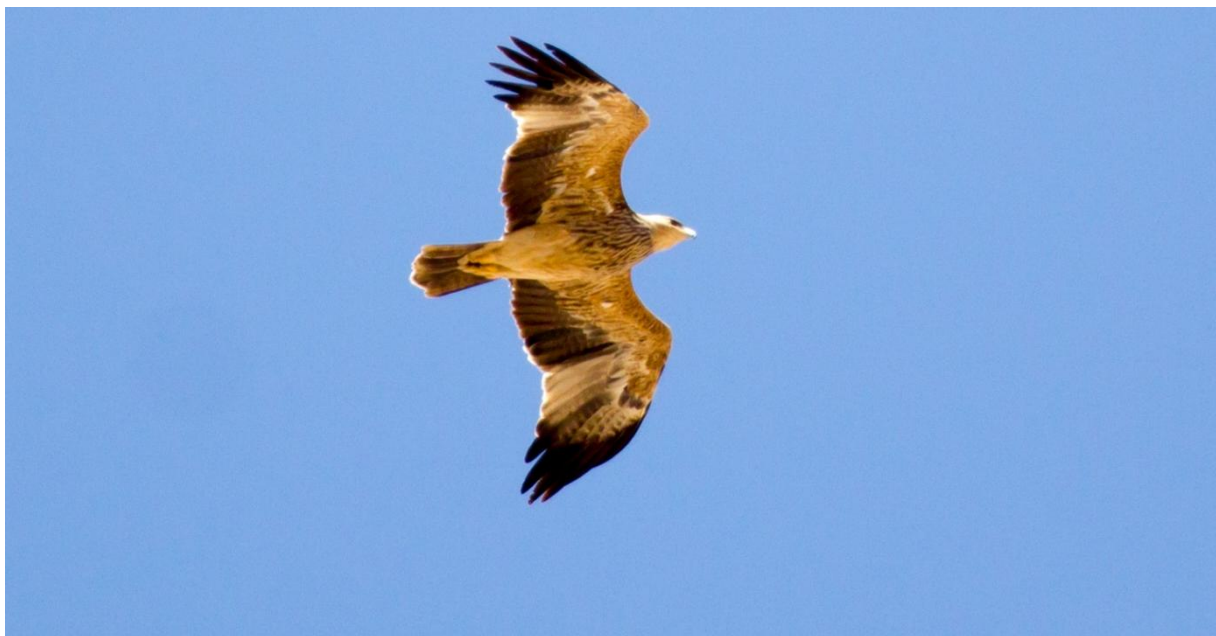
natuurlijk. Verderop o.a. Flamingo's, Steltkluten, Poelruiters, Kemphanen, ca. 200 Slobeenden, Baltische Mantelmeeuwen, Heuchlin's Meeuwen en Pontische Meeuwen.

Woestijnplover en Steppearend, 28 maart 2014, Eilat (Jacob de Vries)

Belletje Steppebuizerds, 28 maart 2014, Ringstation Eilat (Jacob de Vries)

Keizerarend, 28 maart, Eilat (Bart Vastenhouw)

29 maart – Kibboetsen Yotvata, Ne'ot Semadan en Lotan + lucky shot North Beach

We startten de dag bij de rioolwaterzuivering van Kibboets Yotvata. Niet groot maar met een mooi stukje riet waar we Gele, Balkan- en Citroenkwikken zagen. Een Zwartkoprietzanger werd kort gezien. Een Zwarte Wouw landde bij de plas en vloog na een tijdje een mooi rondje voor de camera's. In de nabijgelegen droge struiken een Maskerklauwier en Palestijnse Honingzuiger.

Daarna rondom Yotvata door de "circular fields" gezworven, ontstaan als gevolg van enorme ronddraaiende automatische irrigatie-installaties. Daar onze eerste Arabische Babbelaars, sociale vogels van de bush. Twee Maskerduifjes, van dichtbij zwart en paars gespikkeld. Bijna kitsch zo mooi. Een eenzame Kraanvogel, een overvliegende Havikarend (die later bij de bestudering van de foto's een Visarend bleek) en op grote afstand twee Roodkeelpiepers op elektriciteitsdraden. Arie ging op verkenning en vond aan de randen twee Kleine Veldleeuweriken, zeldzaamheden in Israël. Met zijn allen er rustig naar toe, steeds dichterbij met verrekijker in de aanslag. Steeds beter in beeld. Mooie herinnering, net het vogelen van vroeger zonder telescoop, waarbij het mede aankwam op je sluiptechniek.

Na de lunch naar Kibboets Ne'ot Semadan met maar één doel: de Zwarte Roodborsttapuit was er gezien. Het kostte een halfuurtje maar daar was ie ineens. In een palm, uitgelezen plek voor de auto-fotografen. Nu die dwaalgast "in-da-pocket" was, naar de nogal rommelige Kibboets Lotan. Het was sabbat en in de hitte van de dag heerste er een grootse stilte. Na een uurtje zoeken toch een mooie Kleine Groene Bijeneter op het prikkeldraad. Daarna gezocht rondom de koeienstallen. Net toen ik dacht "wat doen we hier nog?", kwamen we aan bij de poepputten van de Kibboets. Leek eerst ook niet veel soeps, maar toen in de laatste poepput een Roodkeelpieper. Heel dicht bij. Prachtig diep roodbruin van kop tot buik met daar middenin onder de keel goed zichtbare oud roze en sepia kleuren. Zeker niet roodbruin.

We eindigden de dag op North Beach. Dat bleek weer mazzelen, echt een "lucky shot", zo'n uurtje waar je het voor doet. We troffen hier o.a. aan, staande tussen vogelaars uit onder andere Finland, Duitsland, de UK en de VS, in de ondergaande zon: vele Dunbekmeeuwen, ruim tien Witoogmeeuwen, Reuzensterren, Grote Sterns en één niet zo heel slimme Bruine Gent die het nodig vond om zonder aanwijsbare reden een Aalscholver aan te vallen, waarna beide hun zitplaats op een boei kwijtraakten aan een meeuw. De avond werd afgesloten door eerst vijf trekkende Purperreigers en toen een uit Egypte komende in V-formatie vliegende groep van maar liefst 17 Zwarte Ibissen, ofwel "zwibissen" voor liefhebbers van insider-afkortingen. Hoeveel magischer wil je het hebben?

Roodkeelpieper, 29 maart, Kibboets Lotan (Sander Bot)

Dunbekmeeuwen, K20, Eilat (Jacob de Vries)

30 maart – Wadi Arad, Dode Zee, Wadi Mishmar, Kibboets Hakkikor, Wadi Ze-elem

We stonden 06.00 uur bij het busje en de auto en kregen een ontbijtdoos mee. Twee van ons waren thuis gebleven omdat een erg lange dag + avond werden verwacht. Na een uurtje rijden volgde een korte stop bij een picknickplek waar we onze eerste Zwartstaart zagen en een eiergooi-wedstrijd hielden met onze geel uitgeslagen eieren. Rond 7 uur arriveerden wij bij de bergen achter Arad. Overall groepen jagende Kleine Torenvalken. Zo'n beetje de meest groene plek die we in Israël gezien hebben. We stapten uit bij Wadi Arad en direct hoorden we ze, zingende Bleke Rotsmussen. Hoewel, zingen.... Het klinkt meer als het falsetto van een bij de denkbeeldige ballen vastgegrepen Groenling. Die Bleke Rotsmus later ook nog goed gezien. Prachtige wandeling gemaakt in de Wadi tussen de bergen. We zagen een Wolf op een bergrug. Qua vogels ook mooie bergsoorten gezien zoals Aziatische Steenpatrijs, Alpengierzwaluwen, Rode en Blauwe Rotslijsters, Rotsmus, een hele mooie Ortolaan van dichtbij en als klapstuk een zingende Smyrnagors. Verder nog een Slangenarend vlak over ons hoofd, een Arendbuizerd, een Schreeuwarend, Koekoek, Brilgrasmus en Baardgrasmus. Vervolgens nog een mogelijke Langsnavelpieper gezocht die we dipten. Na een uurtje rijden kwamen we aan bij de Dode Zee, onderweg een Vale Gier, Bruinnekraaf en Oostelijke Rouwtapuit meepikkend. Op het terras schooiende Bulbuuls en Tristram's Spreeuwen. Enkele deelnemers gingen nog even drijven op het magnesiumzoute water. Rare ervaring, vooral als je probeert op je buik te zwemmen, je krijgt het gevoel alsof je voorover dreigt te vallen. Na inkoop van Dode Zee-modder bevattende dagcrèmes voor de eega's, naar Wadi Mishmar. Bij de ingang een zeer goed fotografeerbare en fotogenieke Arabische Woestijnpatrijs. Een prachtige Maquiszanger op een rotsblok. Een Oostelijke Orpheusgrasmus in een struik. Een eerste zomer Kuifkoekoek in een boom. In de Wadi guitige Klipdassen. Hoewel we ons hier met het woord "guitig" schuldig maken aan antropomorfisme.

Na een mooie avondrit langs de Dode Zee, waar we langs de rotsen tienduizenden Vale Gierzwaluwen zagen vliegen, kwamen we aan bij de plek waar we onze gids voor de nacht zouden

ontmoeten. Achter de kibboets een laatste stukje zeldzaam geworden zoutmoerasbos in het schemer. Habitat van de bedreigde Nubische Nachtzwaluw. Met nog maar 25 paar in Israël ongetwijfeld één van de zeldzaamste broedvogels van het land. En ja hoor, een half uurtje wachten en we hoorden het hoge “Glok, Glock” en zagen we twee exemplaren jagen langs het kanaal en even zitten op de zandweg. Weer een lifer er bij en nog was het niet gedaan. Met de gids terug naar de Dode Zee naar Wadi Ze-elem. Op jacht naar de Palestijnse Bosuil. Onze gids begon heen en weer te lopen en het geluid van de uil af te spelen. Iedereen luisterde ingespannen. Kort riep de uil terug en horen is scoren. Ik was zo gebiologeerd door de sterren dat ik hem dipte. Hoe lang vervolgens de gids ook tuurde met zijn oversized zaklamp, gezien werd ie niet meer. Wel vonden we een geschrokken Slangenarend in de top van een boom. Om 01.30 uur waren we thuis. Hardcore, dat vogelen.

Bleke Rotsmus, 30 maart, Wadi Arat (Sander Bot)

Wadi Arat, 30 maart (Sander Bot)

Wadi Mishmar, 30 maart 2014 (Albert van der Hem)

31 maart – Relaxte Eilat dag

Na een rustig ontbijt startten we de dag met een bezoek aan Park Holland aan de noordrand van Eilat, een park geschonken door Nederlandse privépersonen. Goed werk want door wat groene struiken als gevolg van irrigatie een hele mooie magneet voor trekvogels. Daar ook weer een Arabische Woestijnpatrijs. Ook leuk voor Jannie en Ben want die waren de dag ervoor er niet bij geweest. Verder hele mooie Kleine Zwartkoppen en twee Rüppells Grasmussen. Beide zeer territoriaal aanwezig in een struikje met bloemen. Koppen vol met stuifmeel. Hippend door de struiken en af en toe poserend voor de fotografen.

Na de lunch gingen we naar het Ringstation. Langs het watertje Purperreigers, een Waterral en een Kwak. Vervolgens naar de koeienstallen van K18 waar we helaas geen Barbarijse Valk zagen maar wel een Vorkstaartplevier. Hij kwam dichtbij zitten en we hebben er lang over gedaan om te concluderen dat het geen Oostelijke Vorkstaartplevier was. Nog even doorgereden naar K20 waar nu drie Woestijnplevieren stonden, en o.a. een Lachstern, drie Grauwe Franjepoten en onze eerste Roodkopklauwier. Ondanks de verkorte dag toch nog één lifer. De Rüppells Grasmus.

Roofvogeltrektellen, 31 maart 2014 (Albert van der Hem)

Vorkstaartplevier, 31 maart, K18 (Bart Vastenhouw)

1 april – Vogelrace, Negev Woestijn, Ben Goerion monument en -kloof

Op Schiphol hadden wij al kennisgemaakt met twee andere vogelaars op weg naar Eilat. Het ging hier om Marc Guyt (van BirdingBreaks zelf) en Martijn Verdoes. Zij zouden géén deel gaan uitmaken van onze groep maar uitvoering gaan geven aan een andere doelstelling rond vogelen. Het bleek dat zij zich een paar dagen zouden gaan voorbereiden op en vervolgens deelnemen aan de 'Champions of the Flyway' race. Dit is een nieuw evenement van Birdlife International, in dit geval in Eilat en ruime omgeving. Het doel is tweeledig. Allereerst geld inzamelen om het illegaal doden tegen te gaan van vogels in Zuid- en Oost-Europa. Voorts ging het om een -naar zeggen- niet al te fanatieke wedstrijd tussen teams uit diverse landen waarbij op één dag (1 april gedurende 24 uur) een maximaal aantal vogels gespot zou moeten worden. Hoofdprijs de felbegeerde titel 'Champions of the Flyway'. Achteraf vernamen wij dat een gemengd team van Israëlische en Palestijnse vogelaars had gewonnen (169 soorten) en dat het Nederlandse team met o.a. Marc en Martijn niet alleen een eervolle gedeelde derde plaats had bereikt (151 soorten) maar ook de Knights of the Flyway geworden zijn door anderen de meeste soorten te laten zien en zeer actief te zijn met sponsoring.

Na een lange rit van 3 uur in het donker kwamen wij om ongeveer 07.00 uur aan bij Nizzana in de Negev Woestijn, ca. 300 km ten Noorden van Eilat. Daar waren inderdaad diverse teams -met witte vlaggetjes op de auto- die op zoek waren naar woestijnsoorten die elders bijna niet te vinden zouden zijn. En dat klopte. Vrij snel zagen we een baltsende Oostelijke Kraagtrap. Met kop in de nek, verscholen in de omhoog staande witte veren van de hals en rondjes rennend. Beetje bizar gezicht, maar wel indrukwekkend. Weeksoort voor Jannie. Daarna diverse Renvogels. Grote wenssoort voor velen van ons. Beetje van een afstand maar

de subtiele zandkleuren met pastelblauwe kopstreep goed zichtbaar. Na de Renvogels diverse rondvliegende groepjes Witbuikzandhoenen en we hoorden het KUI-TOO van Sahelzandhoenen. In de verte een Zuidelijke Klapekster en Kortteenleeuweriken. Hierna voor een korte stop van een half uur naar een groene oase-achtige plek met picknick-bankjes. Veel grote bomen. Het bleek weer een magneet voor zangertjes. Twee prachtige Fluiters. Nachtegalen. Een Bonte en Withalsvliegenvanger van dichtbij. Na de lunch een Woestijnsteenuil (ondersoort *lilith*) met lichte zandkleuren en heel opvallend toegeknepen ogen. Alsof hij zich aangepast had aan het harde licht van de woestijn. Op advies van Sander naar Kibboets Sde-boker. Vanuit de auto, aan de ingang van de Kibboets, een poel met daaraan een paartje drinkende Vale Woestijnvinken. We zagen ze niet zo heel lang, maar wel van dichtbij. Vervolgens bij het Ben Goerion-monument geluncht tussen honderden schoolkinderen. Daarvandaan naar beneden de Ben Goerion kloof in samen met diverse groepen pubers. Eén van de mooiste plekken van de week. In de kloof een paartje Havikarenden, diverse Vale Gieren en onze eerste en enige Woestijnleeuwerik. Daarna op naar Krater Mitze Ramon, waar we toch nog de Witkruintapuit konden bijtekenen. Als laatste naar Ein Avedat. Normaal mag je daar niet in, omdat het militair terrein is, maar deze keer vanwege de Champions of the Flyway opengesteld door het leger. Zoals zo vaak bleek het een goede plek voor vogels. We zagen onze eerste Woestijntapuit, onze eerste Rosse Woestijnleeuwerik en een trekkend mannetje Grauwe Kiekendief. Afsluiter van een heel geslaagde dag met maar liefst tien lifers.

Ben Goerion kloof (Bart Vastenhouw)

Maskerklauwier, 1 april, Negev Woestijn (Sander Bot)

Withalsvliegendvanger, 1 april, Negev Woestijn (Gert-Jan Swaving)

2 april – Eilat en omgeving

Na het ontbijt naar Mount Yoash. Helaas, de roofvogeltrek was er wel, maar niet zo indrukwekkend als op 28 maart. Het mannetje Steppekiekendief aan het eind maakte natuurlijk veel goed. Helaas vloog ie snel achter de bergrug uit het zicht, dus werd hij niet door iedereen van de groep even goed gezien. Na een tip van Sander, die de sociale media in de gaten hield, op naar K50 (Yotvata). Er stonden daar ruïnes met de poëtische en eufemistische naam Turkish Police Station. Paar bomen verder: Arabische Zwartkop. Niet een heel makkelijke vogel. In een hele week precies één gezien.

Op naar een Wadi. Echter, Sander meldde dat het zeldzame neefje van de Rosse Waaierstaart, de Zwarte Waaierstaart gezien was. Bij K42, Kibboets Tsamar. Groep werd in tweeën gedeeld. Ene helft met de auto naar de Wadi, ik mee met het busje naar de Kibboets. Daar lang gestaan rondom een bosje waar die ochtend een man van de Kibboets een groot gat in geslagen had met een trekker met motorzaaginstallatie. Daar zou ie gezien zijn. Na twee uur wachten schoot er een zwarte flits van de linkerkant van het bosje door het gat naar de rechterkant van het bosje. Ik denk dat we hem precies 0,43 seconden gezien hebben (met een geschatte 25 km per uur door een gat van circa 3 meter). Dus dan ben je wel even aan het debatteren of je hem echt gezien hebt. Maar goed zien is zien, dus hij telt. En je houdt nog wat over voor het geval je ooit weer een Zwarte Waaierstaart ziet. Die man kwam trouwens nog even vragen of ie de volgende dag door moest gaan met het omzagen van het bosje. Netjes van hem. We hebben hem geadviseerd nog een tijdje te wachten. Toen terug naar K18. Snel naar de rand van het waterbassin van de rioolwaterzuivering. Daar vele watervogels en stelten, enkele tientallen gele kwikken en maar liefst twee Kleine Waterhoenen. Mijn waarneming van de dag. Eerst stiefelde het vrouwtje uit het riet naar het water en even daarop verscheen meneer. Steeds weer even terugschietend in het riet en weer terug naar het water. Er werd nog een Temminck's Strandloper gezien, maar we kwamen voor wat anders. Drinkende Liechtenstein's Zandhoenen. We gingen allemaal -ook wat buitenlandse vogelaars- op een rijtje zitten langs het talud met vrij uitzicht op de inlaat van het bassin. En ja hoor, we hadden ze in de schemer niet eens aan zien komen vliegen, maar toch zaten er ineens vijf. De specifieke tekening goed zichtbaar vooral van de mannetjes. Mooie sfeervolle avondwaarneming.

Balkankwikstaarten, 2 april, K18 (Sander Bot)

3 april - Holland park en naar huis

Op 3 april hadden we nog een uurtje over dus weer naar het Holland Park, waar nog een Groene Bijeneter werd waargenomen. We zagen de twee Rüppells Grasmussen weer en ik zag nog een Rosse Waaierstaart. Goed einde van een hele geslaagde week. Hard gevogeld onder leiding van goede gidsen, goede sfeer in de groep, mooie woestijnnatuur gezien en heel veel vogels. Als groep zagen we 192 soorten en de meeste deelnemers konden meer dan 40 lifers bijschrijven.

Rüppells Grasmus, Holland Park, 3 april (Sander Bot)

Kleine Groene Bijeneters, 31 maart, Holland Park (Jacob de Vries)

Palestijnse Honingzuider, Eilat (Bart Vastenhouw)